

3 ČEKAI SU LĖKTUVŲ PASPRUKO AUSTRIJON

Trijų posėdis įvykiams aptarti

Lėktuvų numušimai įnešė naujų elementų šaltojo karo strategijon. — Kariškiai jau suderino apsaugos priemones

BONN, kovo 14. — Šios savaitės įvykiai prie Rytų — Vakarų susilietimo sienų šaltojo karo strategijon įnešė naujų elementų, kuriems aptarti susirinko kurnors JAV, Anglijos ir Prancūzijos atstovai.

Kariškiai jau spėjo čia pat Vokietijoje pasitarti ir nutarta nieko nekeisti, tik pakartotinai įspėti lakūnus, kad būdami arti komunistinių sienų būtų atsargūs. Neoficialiai tvirtinama, kad įsakyta laikytis nuo tų sienų 10 mylių atstume. Spėjama, kad įsakyta atsisiaudyti, jei užpultų Vokietijos teritorijoje.

Antra nota Prahai

JAV atstovas Prahėje vakar įteikė čekams antrą notą, atmetančią tvirtinimą, kad Amerikos lėktuvai buvo apšaudyti Čekoslovakijoje. Reikalaujama tuoju atsispausti, nubausti lakūnus ir atlyginti nuostolius. Priminta, kad kitą kartą panašiam atsitikime Čekoslovakijos lėktuvai turės kaitalintis su pasekmėmis.

Melagijai ir žmogžudžiai

Bėgdama britų protestui už akių, Maskva per radiją paskelbė, kad sovietų lėktuvų numuštas britų bombonešis buvęs net 72 mylias nuo sienos sovietų zonoje, atsisakęs įspėtas nusileisti ir pradėjęs pirmas šaudyti.

Atsiminus, kad bombonešis nukrito sovietų zonoje prie pat sienos (vos per Elbės upę persiritęs), o kitos bombonešio dalys nukrito į Elbės ir britų zonoje, tai niekaip nesuprantama, kaip tas lėktuvas galėjo per vieną kitą minutę nukristi 72 mylias. Nerikta tad stebėtis, kad gen. Čiurkovui įteiktame laiške sovietai vadinami melagijais ir žmogžudžiais. Spėjama, kad laiško turinį padiktavęs pats Churchillis, nes pats asmeniškai pasiėmęs šio reikalo tvarkymą.

Bombonešis Lincoln negalėjo atsisiaudyti, nes neturėjo amunicijos — buvo apmokymo kelionėje.

Vokiečių pasienio sargybiniai ir vietiniai gyventojai tikri, kad lėktuvas apšaudytas britų zonoje 2—3 mylios nuo sovietų zonos sienos. Žuvo 6 įgulos nariai, vienas sužeistas pateko sovietams ir yra jų ligoninėje.

Britų nota reikalauja praversti tardymą, atsispausti, nubausti lakūnus — žmogžudžius ir atlyginti visus nuostolius.

Korėjos reikalų sena politika

NEW YORK, kovo 14. — Čia kalbėjo anglų Eden užsienio politikos klausimais besidominčios draugijos susirinkime. Jis aiškino Anglijos Tolin. Rytų politiką, kuri čia kartais kritikuojama.

Korėjos karo reikalu Anglija tebenori į įsilaikyti Korėjos ribose, todėl labai rūgščiai žiūrės į viską, kas galėtų karą išplėsti. Jis supranta, kad sunku būti kare ir nekariauti, bet toji auka reikalinga esanti svarbesniam tikslui pasiekti.

Netiesa, kad iš britų šaltinių plaukia į Kiniją strateginės medžiagos — jau du metai Kinija iš Anglijos tų medžiagų negauna. Dabar bus užkirstos ir kitos skylės, pro kurias pralenda kitų kraštų prekės.

Anglija nemano dėtis į Europos federaciją, nors ją remia ir glaudžiai bendradarbiaus.

Sovietų lėktuvai buvo Jugoslavijoje

BELGRAD, kovo 14. — Jugoslavijos vyriausybė praneša, kad paskutinį trečiadienį sovietiški Migai 5 kartus iš Vengrijos buvo įskridę į Jugoslavijos teritoriją. Budapeštui išsiųstas protestas ir priminimas, kad kitą kartą lėktuvai gali iš Jugoslavijos nebeįsitraukti. (Šią savaitę Jugoslavija kaip tik gavo kelis sprausminius lėktuvus tokiems uždaviniams atlikti).

Anglai garantijų prancūzams nedavė

PARIS, kovo 14. — Prieš Prancūzijos vyriausybės norą Anglijos vyriausybė pranešė ir kitiems Europos armijos pakto nariams (V. Vokietijai, Italijai, Olandijai, Belgijai ir Liuksemburgui) ką ji atsakė Prancūzijai, kai ši prašė glaudesnės Anglijos prisiglaudimo prie Europos apsigynimo bendruomenės.

Prancūzija nenorėjo skelbti Anglijos atsakymo todėl, kad jis buvo labai nepatenkinantis — Anglija nedavė jokių garantijų, kad dabar savo turimas kontinento 4 divizijas laikys čia tol, kol veiks Europos armijos paktas (50 metų).

Prancūzija dabar derasi su kitais pakto partneriais dėl kairiųjų privilegijų, ji dar bandys šitą laimėtą saugumo garantijų prieš Vokietiją reikalui ir iš Washingtono, kai čia greit atvyks premjeras su užsienio ir finansų ministrais. Tik jau niekas netiki, kad Prancūzijos norai bus patenkinti.

Britų lėktuvai pirmojo vietoje

LONDON, kovo 14. — Britų karo aviacijai plėsti pakirta vienas bilionas ir 394 milijonai dol. Pasakytas parlamentui, kad aviacija dabar apsiginklavimo dėmeio centre. Pereinama prie naujų naikintuvų ir bombonešių tipų. Šiais metais Amerikoje pasirengs 1,000, o Kanadoje 600 britų lakūnų.

Amnestija Petaino šalininkams

Paleis tik tuos, kurių baudmės neviršija 5 metų kalėjimo

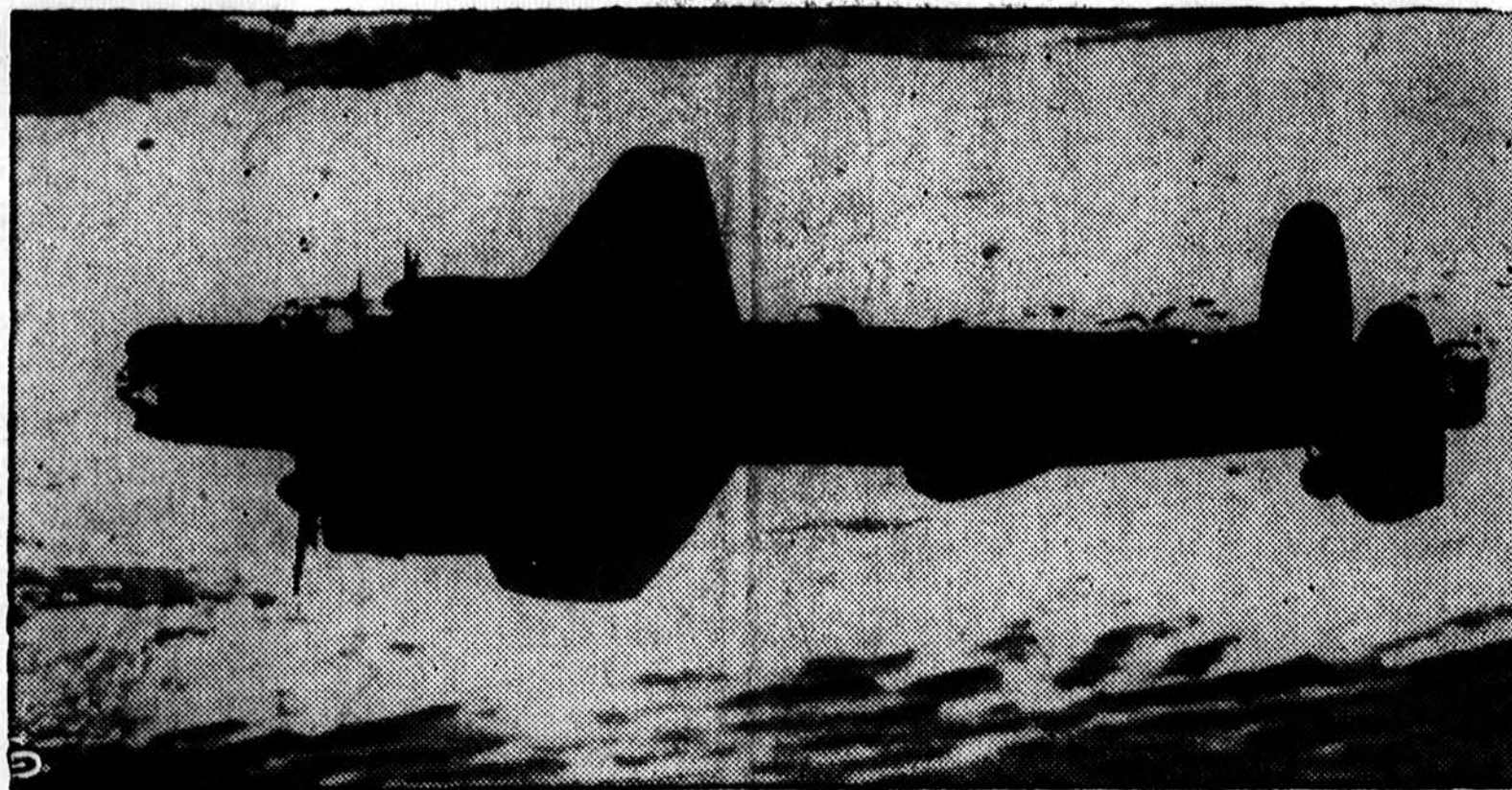
PARIS, kovo 14. — Prancūzų parlamentas priėmė visuotinės amnestijos įstatymą, liečiantį bendradarbiavusius su maršalo Petain valdžia nacių okupacijos metu.

Atstatomos civilinės teisės ir dovanojama likusi baudmė tiems, kurie buvo nuteisti ne daugiau kaip 5 metus kalėti. Tokių asmenų yra 23,000. Dauguma baudmės yra atlikę, tik nedaugeliui įstatymas atidarys kalėjimo duris. Kam papildomai prie kalėjimo baudmės buvo ilgesniam laikui atimtos balsavimo ar kandidatūros viešajai pareigai statymo teisės, tiems tos teisės dabar grąžinamos. Tik negrąžinama teisė nešioti civilius ir karinius pasižymėjimo ženklus — tą teisę galės atgauti tik atskirai bylas išžiūrėjęs.

Tas pats įstatymas panaikina visus sprendimus 11,000 civilinių tarnautojų, kurie pokarinės vyriausybės buvo atleisti iš tarnybos, pažeminti tarnyboje, neteko pensijos ar negavo įstatymu numatyto paauštinimo. Tik parlamentas negalėjo susitarti dėl pensijų suteikimo nebetarnaujan tiems.

Amnestija neliečia asmenų, nu teistų už bendradarbiavimą su priešu sunkių darbų kalėjimu. Už tą nusikaltimą 767 prancūzai buvo sušaudyti, 2,249 gavo sunk. darbų kalėjimą iki gyvos galvos, 8,814 asmenų — trumpesnį terminą.

Už amnestiją balsavo 390, prieš 210 atstovų. Komunistai su socialistais bendromis įėjomis kovojo prieš įstatymą ir besitarnautojų, kurie pokarinės vyriausybės buvo atleisti iš tarnybos, pažeminti tarnyboje, neteko pensijos ar negavo įstatymu numatyto paauštinimo. Tik parlamentas negalėjo susitarti dėl pensijų suteikimo nebetarnaujan tiems.

Britų bombonešis Lincoln, kurį naujausio tipo sovietų Migai numušė prie britų ir sovietų zonų sienos neutraliame Hamburgas-Berlynas oro kopidoriuje. Iš 7 įgulos narių 6 žuvo, vienas tebėra užpakuotas duris.

JAV padės derėtis dėl Suez

Edenas prašęs siųsti Egiptan kariškį, kad padėtų ambasadoriui derybose dėl Suez, Vid. Rytų apsaugos ir ginklų pardavimo

WASHINGTON, kovo 14. — Derybose dėl Suez kanalo zonos britams Kaire padės ne tik JAV ambasadorius, bet ten, anglams prašant, siunčiamas ir augstas kariškis.

Oficialaus pranešimo tuo reikalu nelaukta, bet žinoma, kad kariškį Kairan pasiųsti prašė Edenas paskutiniame pasimatyme su prez. Eisenhoweriu pereinantį savaitę ir prezidentas sutiko. Mat, kitą savaitę prasidedančiose derybose bus sprendžiamas ne tik britų pasitraukimas iš Suez, bet ir Vid. Rytų erdvės apsauga, kurioje JAV bus vienas iš partnerių.

Britų ambasadoriui derybose padės maršalas Slim, buv. imperinio štabo viršininkas ir keblų Vid. Rytų Rytų santykių žinovas.

Dėl būsimo Suez statuso minimos trys išeitys:

1. britų kariuomenė bus visai išvesta iš Suez kanalo apsaugos rūpintis vienas Egiptas (tokios išeities noris Egiptas);
2. britai sumažins žymiai savo įgulą ir kartu su Egipto armija saugos Suez kanalą; karo ar karo pavojus atveju britai turės teisę sugrįžti į Suez zoną;
3. yra gandų, kad vietoj britų Suez zonoje įsikurs Amerika ir kartu su Egiptu saugos Suezą (šios versijos autorius neaiškus).

Egiptas yra paprašęs JAV ginklų už 200 mil. dol., bet yra gavęs atsakymą, kad tuo tarpu gali būti derybos tik apie 11 mil. dol. pirkinį.

Ir šį ketvirtadienį buvo paskelbtas geležinkeliečių streikas, bet komunistai tai buvo didžiausias pralaimėjimas po karo: iš 160,000 geležinkeliečių tik 46 proc. streikavo. Nestreikavę darbininkai ir kariuomenė aptarnavo visus traukinius pagal tvareitę sugrįžti į Suez zoną.

Visi didžiųjų miestų užmiesių darbininkai buvo atvežti į darbovietes ne sekundes nepasivėlinę. Kur būta kiek susitrukdyto, išlygino specialūs autobusai, net lėktuvai. Susisiekimai ministerijos sugebėjimas apvaldyti nepaprastą padėtį parodė, kad komunistai negali kada tik užimant krašto paraližuoti.

Formozos laivai pereitą savaitę paskandinę 7 Kinijos komunistų laivus.

Billings Lee paskirtas civilinės aeronautikos įstaigos administratoriumi.

Agentai Irake

TEHERAN, kovo 14. — Persijos vyriausybė įteikė Irakui notą, prašydama uždrausti britų agentams vystyti veikimą Persijoje sėdint Irako teritorijoje. Kadangi notos turinys nepaskelbtas, tai nežinomi ir faktai, kurie prikišti neva Irake bazę turintiems britų špionų agentams.

Dar tebelaukia šviesos iš Maskvos

NEW YORK, kovo 14. — Čia gauta iš Maskvos cenzūros praleista. AP korespondento žinia sako, kad vakarų diplomatų tarpe vyrauja nuomonė, jog politbiuras leistų Malenkoviui susitikti su Eisenhoweriu, jei pasiūlytų mas atėti iš vakarų — Maskva iniciatyvos nesiimtų.

Stalinui mirus, Eisenhoweris yra pareiškęs, kad ir su Malenkovu ar kuo kitu gali kalbėtis, jei turės garantijų, jog tos kalbos padės taikai ir nepažeis amerikietiško tradicijų.

Kalendorius

Kovo 14 d.: šv. Matilda. Se novės: Kalgailis ir Igauta.

Oras Chicagoje

Apsniaukus, galimas lietus. Temperatūra kilsianti iki 50 laipsnių.

Krikšč. demokratų konferencija

NEW YORK, kovo 14. — Vakarišidėjusį Centrinės Europos Krikščionių Demokratų Sąjungos (CDUCE) suvažiavimą nuoširdžiai pasveikino JAV valstybės sekretorius John Foster Dulles.

Jisai labai vertino šios sąjungos vaidmenį kovoje prieš komunistų įdomiu raštu suvažiavimą pasveikino ir H. Stassenas. Raštu sveikintųjų tarpe buvo: Prancūzijos užsienio reikalų ministras Bidault, buv. Prancūzijos užsienio reikalų ministras Schuman, Belgijos užsienio reikalų ministras Van Zeeland, New Yorko gubernatorius Thomas Dewey ir kiti. Žodžiu sveikino: Committee for Free Europe pirmininkas, Kinijos atstovas prie Jungtinių Tautų Chung, Costa Ricos, Chile, Venezuelos atstovai, senatoriai Smith, Douglas, Henry Ford, Connecticut gubernatorius Lodge ir kt.

Suvažiavimo dalyviai gerai nusiteikę. Jų per šimtas. Dirba vieningai. Suvažiavimu yra sudomėjęs visas laisvasis pasaulis.

Suvažiavime žymų vaidmenį vaidina Lietuvių Krikščionių Demokratų atstovai: prof. Kazys Pakštas, Dr. Vl. Viliamas, Pranas Vainauskas, prof. Ramonas - Paplauskas iš Kanados, St. Lušys, p. Balčiūnas, kun. Vytautas Bagdanavičius, dr. D. Jasaitis. Prof. Ramonas - Paplauskas išrinktas suvažiavimo prezidentu.

Suvažiavime žymų vaidmenį vaidina Lietuvių Krikščionių Demokratų atstovai: prof. Kazys Pakštas, Dr. Vl. Viliamas, Pranas Vainauskas, prof. Ramonas - Paplauskas iš Kanados, St. Lušys, p. Balčiūnas, kun. Vytautas Bagdanavičius, dr. D. Jasaitis. Prof. Ramonas - Paplauskas išrinktas suvažiavimo prezidentu.

Suvažiavime žymų vaidmenį vaidina Lietuvių Krikščionių Demokratų atstovai: prof. Kazys Pakštas, Dr. Vl. Viliamas, Pranas Vainauskas, prof. Ramonas - Paplauskas iš Kanados, St. Lušys, p. Balčiūnas, kun. Vytautas Bagdanavičius, dr. D. Jasaitis. Prof. Ramonas - Paplauskas išrinktas suvažiavimo prezidentu.

Suvažiavime žymų vaidmenį vaidina Lietuvių Krikščionių Demokratų atstovai: prof. Kazys Pakštas, Dr. Vl. Viliamas, Pranas Vainauskas, prof. Ramonas - Paplauskas iš Kanados, St. Lušys, p. Balčiūnas, kun. Vytautas Bagdanavičius, dr. D. Jasaitis. Prof. Ramonas - Paplauskas išrinktas suvažiavimo prezidentu.

Nutūpė aerodrome prie Grazo

Lėktuvas palaikis, bet vyrai nori laisvės. — Pakilo iš Bratislavos

GRAZ, kovo 14. — Čia vakar atskrido trys čekai lakūnai ir pasiprašė politinių pabėgėlių teisių. Juos tardo austrų ir britų pareigūnai.

Maskva bijanti ir Rumunijos

BELGRAD, kovo 14. — Jugoslavijos šaltiniai skelbia, kad antikomunistinė veikla sustiprėjo ne tik Bulgarijoje, bet ir Rumunijoje — sustiprėjo ryšium su Stalino mirtimi. Maskva ta proga nebeįsitraukė pilnai pasitiki vietiniais komunistais (atsimintinas Onos Pauker ir draugų sušlavimas) ir sustiprino vietinių komunistų priežiūrą. Sienos su Jugoslavija apsaugą esą perėmė sovietų kariai.

Gottwald serga

VIENA, kovo 14. — Prahos radijas vakar paskelbė, kad sunkiai plaučiu uždegimu susirgęs Čekoslovakijos prezidentas Gottwald, dalyvavęs Stalino laidotuvelyse.

Galimas gi dalykas, kad Gottwald Maskvoje sušalo, bet galima prileisti, kad jis neserga, o tik rengiamas nuimti nuo posto ligos priedangoje. Jei toji versija pasitvirtintų, netektų abejoti, kad pašalinimas buvo prievartinis.

Yra amerikiečių pas kinus Burmoje

RANGOON, kovo 14. — Burmos krašto apsaugos ministras teigia, kad turima tikrų davinų, jog „keli amerikiečiai“ padeda treniruoti ir ginkluoti Chiang Kai-sheko partizanų, besikaujančių dabar su Burmos kariuomene prie Kinijos ir Siamo sienų. Jis negalys tvirtinti, kad tie amerikiečiai yra JAV vyriausybės agentai, tačiau jis manąs, kad JAV norėtų, jog toji kuomin tango kariuomenė aplieštų Burmą.

Krikšč. demokratų konferencija

NEW YORK, kovo 14. — Vakarišidėjusį Centrinės Europos Krikščionių Demokratų Sąjungos (CDUCE) suvažiavimą nuoširdžiai pasveikino JAV valstybės sekretorius John Foster Dulles.

Jisai labai vertino šios sąjungos vaidmenį kovoje prieš komunistų įdomiu raštu suvažiavimą pasveikino ir H. Stassenas. Raštu sveikintųjų tarpe buvo: Prancūzijos užsienio reikalų ministras Bidault, buv. Prancūzijos užsienio reikalų ministras Schuman, Belgijos užsienio reikalų ministras Van Zeeland, New Yorko gubernatorius Thomas Dewey ir kiti. Žodžiu sveikino: Committee for Free Europe pirmininkas, Kinijos atstovas prie Jungtinių Tautų Chung, Costa Ricos, Chile, Venezuelos atstovai, senatoriai Smith, Douglas, Henry Ford, Connecticut gubernatorius Lodge ir kt.

Suvažiavimo dalyviai gerai nusiteikę. Jų per šimtas. Dirba vieningai. Suvažiavimu yra sudomėjęs visas laisvasis pasaulis.

Suvažiavime žymų vaidmenį vaidina Lietuvių Krikščionių Demokratų atstovai: prof. Kazys Pakštas, Dr. Vl. Viliamas, Pranas Vainauskas, prof. Ramonas - Paplauskas iš Kanados, St. Lušys, p. Balčiūnas, kun. Vytautas Bagdanavičius, dr. D. Jasaitis. Prof. Ramonas - Paplauskas išrinktas suvažiavimo prezidentu.

Suvažiavime žymų vaidmenį vaidina Lietuvių Krikščionių Demokratų atstovai: prof. Kazys Pakštas, Dr. Vl. Viliamas, Pranas Vainauskas, prof. Ramonas - Paplauskas iš Kanados, St. Lušys, p. Balčiūnas, kun. Vytautas Bagdanavičius, dr. D. Jasaitis. Prof. Ramonas - Paplauskas išrinktas suvažiavimo prezidentu.

Suvažiavime žymų vaidmenį vaidina Lietuvių Krikščionių Demokratų atstovai: prof. Kazys Pakštas, Dr. Vl. Viliamas, Pranas Vainauskas, prof. Ramonas - Paplauskas iš Kanados, St. Lušys, p. Balčiūnas, kun. Vytautas Bagdanavičius, dr. D. Jasaitis. Prof. Ramonas - Paplauskas išrinktas suvažiavimo prezidentu.

Suvažiavime žymų vaidmenį vaidina Lietuvių Krikščionių Demokratų atstovai: prof. Kazys Pakštas, Dr. Vl. Viliamas, Pranas Vainauskas, prof. Ramonas - Paplauskas iš Kanados, St. Lušys, p. Balčiūnas, kun. Vytautas Bagdanavičius, dr. D. Jasaitis. Prof. Ramonas - Paplauskas išrinktas suvažiavimo prezidentu.

Suvažiavime žymų vaidmenį vaidina Lietuvių Krikščionių Demokratų atstovai: prof. Kazys Pakštas, Dr. Vl. Viliamas, Pranas Vainauskas, prof. Ramonas - Paplauskas iš Kanados, St. Lušys, p. Balčiūnas, kun. Vytautas Bagdanavičius, dr. D. Jasaitis. Prof. Ramonas - Paplauskas išrinktas suvažiavimo prezidentu.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. Virginia 7-6640; 7-6641; 7-6642
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois
Under the Act of March 3, 1879.

Member of the Catholic Press Ass'n Published daily, except Sundays, by the	SUBSCRIPTION RATES			
	\$8.00 per year outside of Chicago \$9.00 per year in Chicago & Cicero Foreign \$11.00 per year.	1 mēn.	3 mėn.	6 mėn.
Lithuanian Catholic Press Society.				
PRENUMERATA:				
Chicago ir Cicero	\$8.00	\$2.75	\$8.25	\$1.25
Kitur JAV ir Kanadoje	\$9.00	\$2.50	\$7.50	\$1.00
Užsienyje	\$11.00	\$3.00	\$9.00	\$1.35

Redakcija straipsnius taisydo savo nuožiūra. Nesunaudoję straipsnių ne-
saugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį
neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Tarptautinis krikščionių demokratų sąjūdis

"Jėgos, kurios laiko Centrinės Europos tautas 'vergijos dykumoj', kaip ir visada sugrius ir ten vėl plevėsuos laisvės vėliavos" — šiais viltį keliančiais žodžiais pradėjo savo kalbą Centrinės Europos Krikščionių Demokratų Sąjungos suvažiavime kun. Tomas Meehan, Chicago "New World" redaktorius ir Amerikos Katalikų Spaudos Sąjungos pirmininkas. Suvažiavimas prasidėjo vakar New York'e. Jame dalyvauja atstovai: Čekoslovakijos Krikščionių Demokratų partijos, Vengrijos Krikščionių Demokratinio Žmonių Sąjūdžio, Latvijos Krikščionių Ūkininkų partijos, Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos, Lenkijos Krikščionių Darbininkų partijos ir Slovėnijos Krikščionių Demokratų Liaudies partijos (Jugoslavijoje).

"Diktatoriai gali žudyti, pavergti ir įkalinti žmones, bet jie negali užmušti jų minčių, jų dvasios... ar jų troškimų į laisvę" — kalbėjo kun. Meehan. Skatindamas suvažiavimo dalyvius ryžtingai kovoti su baisioju savo priešu, kun. Meehan kvietė suvažiavimo dalyvius ryžtingai kovoti su baisioju savo priešu, kun. Meehan kvietė nenustoti vilčių, nes "tikėjimo uola, kylanti Centrinėje Europoje virš bedievybės dykumos", žada pergalę. Jis, kaip Amerikos Katalikų Spaudos Sąjungos pirmininkas, pažadėjo, kad visi katalikų laikraščiai, žurnalai ir kitokie leidiniai neįsuktės žinių apie okupuotųjų tautų vargus ir skausmus ir priminė, kad per trisdešimt milijonų Amerikos katalikų moraliai rems jų pastangas išlaisvinti.

Siame tarptautiniame krikščionių demokratų suvažiavime kalbės ir daugiau žymi amerikiečių. Kalbės keli senatoriai ir keli universitetų profesoriai. Lietuvius kr. demokratų atstovauja prof. K. Pakštas, prof. V. Vilimas, p. Pr. Vainauskas ir kt.

Sis suvažiavimas, be abejo, daug prisidės prie glaudesnio apjungimo krikščioniškųjų politinių sąjūdžių Centrinėje Europoje ir taip pat nemažai prisidės prie didžiųjų pastangų išlaisvinti bolševikų pavergtas tautas. Suvažiavimo dalyviams linkime geriausio pasisekimo.

Dar viena sovietų provokacija

Vakar susilaukėme naujos staigmenos. Sovietų lėktuvai — naikintuvai Vokietijos britų zonoje numušė Anglijos bombonešį. Apie tą įvykį ir spauda daug rašė, ir politikai, tiek amerikiečių, tiek anglų stiprius ir griežtus pareiškimus daro. Didžiosios Britanijos vyriausybė, suprantama, pasiuntė Maskvai protesto raštą.

Kai aną dieną Čekoslovakijos lėktuvai pašovė Jungtinių Amerikos Valstybių lėktuvą amerikiečių zonoje Vokietijoje, pasaulis ne tiek daug jaudinosi. Mat, visiems yra gerai žinoma, kad komunistai amerikiečių nekenčia ir yra užsimoję daryti jiems nemalonumus kiekviena proga. Bet nedaug kas galėjo laukti, kad sovietai britams iškirstų tokią "štuką". Juk britai nuolat pataikavo Kremliui. Tik prieš keletą dienų premjero Churchillio paliepiu Britanijos ambasadorius Maskvoje vyko išreikšti naujamajam diktatoriui Malenkoviui nuosirdžius linkėjimus. Britai tuos savo linkėjimus reikšti pasiskubino patys pirmieji. Ir į tuos linkėjimus, kaip matom, Malenkovas atsakė britų lėktuvu numušimu ir kelių jų karių nužudymu. Tai tokia bolševikų diplomatija, toks jų mandagumas.

Britai visuomet pataikavo Kremliui. Jie savo laiku pirmieji pripažino komunistiškąjį režimą Kinijoje, kuris ten buvo pastatytas sovietų ginklų pagalba. Jie viską darė, kad sulaukėtų amerikiečių nuo išplėtimo karo Korėjoje, kad sustabdytų nuo Kinijos užblokavimo, nes, mat, Britanija visą laiką vedė ir tebeveda prekybą su tuo režimu, kuris kariauja prieš demokratinę Pietų Korėjos respubliką, prieš Jungtines Amerikos Valstybes ir visas kitas vakarų demokratijas. Kariauja ir prieš pačią Didžiąją Britaniją. Šis įvykis, šį bjauri sovietų provokacija bent šį kartą turėtų kiek plačiau praverti žilbas britų politikų akis.

Šios dvi sovietų provokacijos nėra pirmos. Jų būta ir praityje. Seniau į jas per pirštus demokratijos pažūrėdavo, dažnai net ant savęs kaltę prisiimdamos. Demokratijos nesielgė griežtai, nes vis dar manė pajėgsiančios Kremliaus bude-
lius nuglostyti ir išvengti trečiojo pasaulinio karo. Ir šias provokacijas sovietai daro, manydami, kad demokratijos vis dar nuolaidumų politiką tebeveda. Pagaliau, naujasis Kremliaus budelis bando savo "giliuką" ir taip pat išbando naujojo JAV prezidento kantrybę. Jei ir šiuo kartu amerikiečiai ir britai padarys tokias pat nuolaidas, kaip jie darydavo praityje, sovietus tikrai paskatins naujiems agresijos žygiams. Nuolaidumų politikos tęsimas pakurstytų Kremlių ir jo satelitus išsivystinti ir, Korėjos karo pavyzdžiu, bandyti grobti Iraną ar kitą kurį komunistų okupacijai "jau paruoštą" kraštą.

Tenka, vis dėlto, laukti, kad šį kartą Kremlius taip pigiai neišsisuks. Net ir britai rimčiau ir griežčiau pažiūrės į komunistų provokacinius žygius. Iš prezidento Eisenhowerio tikrai laukiama griežtumo. Laukiama, kad Maskva ir jos satelitas komunistišką Čekoslovakiją bus priverstos patenkinti Washing-
tono ir Londono reikalavimus. Leistas į betkokių kompromisus būtų gėda ir, pagaliau, pavojinga. Jau laikas, kaip mes ne kartą esame rašę, pademonstruoti savo drąsą ir savo jėgą. Neišpildžius reikalavimų, kitos išeities neturėtų ir negalėtų būti, kaip tuojau nutraukti visus ryšius su Maskva ir visais jos satelitais.

Surinkite trupinius!

KUN. K. STEPONAVICIUS

Pavalgydines penkis tūkstančius vyrų penkiais miežiniais duonos kepalais ir dviem žuvim, Kristus liepia apaštalams surinkti trupinius, kurie liko. Keistas įsakymas! Kam jam tie trupiniai reikalingi? Negi jis kitą kartą nebepajėgs padauginti duonos? Kas rūpinasi trupiniais šiais laikais? Ir taip žmonės nežino, kur dėti duoną. Kam tas šykštumas, godumas trupinių? Argi ne daugiau vargo surinkti trupinius, negu naudoti iš jų.

Liepimu surinkti trupinius Kristus mus moko gyventi natūraliu gyvenimu, ne stebuklų viltimis. Gyventi natūraliu gyvenimu reiškia skaitytis su jo ribotumu. Viskas žemėje ribota: ir turtas, ir sveikata, ir energija. Turtų ir suvartojamų jų gėrybių yra tiek, kad jų, protingai vartojant ir išmintingai paskirsčius užtenka visiems žmonėms, bet jų nėra tiek, kad pasotintų saiko nežinančias žmonių širdis. Žmogui užtenka sveikatos kurį laiką gyventi, bet jos neužtenka amžinai gyventi. Tas pats su energija, žmogaus veikimo ir darbo šaltiniu. Jos žmogus turi, kad galėtų gyventi, bet neturi tiek, kad galėtų nevaržomai ją naudoti, kam patinka. Viską, ką žmogus čia žemėje turi, turi ribotai, ir todėl jis yra verčiamas taupyti, tiek savo turtus bei suvartojamas gėrybes, tiek savo sveikatą, tiek savo energiją. Liepdamas surinkti trupinius, Kristus mums liepė apsieiti skalsiai su tuo, ką turime, atseit liepė taupyti.

Taupymas yra dorybė. Kai kas mano, kad taupiai reikia apsieiti tik su medžiaginėmis gėrybėmis. Tai netiesa. Reikia būti taupiam ir su sveikata ir su energija. Nevalia eikvoti savo sveikatos be reikalo, nė jos sužaloti. Tai draudžia penktasis Dievo įsakymas. Taip pat nevalia išvaistyti su savo energija, kad jos nepritrūktų ten, kur tikrai jos reikia. Didelius darbus nuveikia tie, kurie su-

pranta šią energijos taupymo ir nukreipimo tikruoju keliu įstatymą. Beethovenas nevedė, kad galėtų visą savo turimą energiją nukreipti į muzikinę kūrybą. VI. Solovjovas atsisakė nuo santykių užmegzimo su moterimis, kad galėtų pasišvęsti filosofijai. Moterystės atsisakė ir Salazaras, Portugalijos valdytojas, kad visą savo turimą energiją galėtų nukreipti į kūrinių gerovės savo kraštui.

Šitas energijos taupymo ir nukreipimo viena kuria kryptimi įstatymas buvo žinomas pasaulyje nuo senų laikų, bet niekas taip plačiai nepritaikė jo kasdieniam gyvenimui, kaip katalikų Bažnyčia. Ji uždraudė bet kokį nereikalingą energijos vartojimą: ir pyktį, ir muštynes, ir barnius, ir netinkamus pasilinksminimus, bet ypač rūpestingai ji apkarė pačią stipriausią kūrybės energijos eikvojimą lytinėje srityje. Ne tik ji uždraudė bet kokį neskaistybės pasireiškimą šalia moterystės, bet ir moterytėje ji nustatė ribas, iki kol žmogiškasis geismas gali eiti. Šitas suvaržymas buvo padarytas tam, kad žmogus taupytyt savo energiją, kad jos neeikvotų be reikalo, kur nereikia, nes turimos energijos ištekliai žmogui yra riboti.

Bažnyčia ne vien draudžia eikvoti energiją, bet ir pamoko, kur ją nukreipti, kur padėti jos pertekliui. Jeigu Buda liepė nuslopinti savyje esančią energiją, tai katalikybė liepė ją pakreipti kitais kanalais, panaudoti ją kūrybai, kaip padarė Beethovenas, Solovjovas, Salazaras ir daugybė kitų. Todėl Bažnyčios skelbiamas susivaldymas nėra žmogaus energijos maršimas, bet jos racionalinimas. Iš susivaldymo gaunasi energijos atsarga gali būti lengvai panaudojama Dievo garbei ir žmonijos gerovei kelti, o ne vien savo asmeniškajam malonumui ar geiduliui patenkinti.

Energijos krypties pakeitimo raktas yra ne kur kitur, kaip gillame ir tvirtame įsitikinime, kad čia, šioje srityje, mano energija gali būti naudingė, negu anojė, savo malonumų tenkinimo srityje, ir kur tikrai jos reikia. Didelius darbus nuveikia tie, kurie su-

SRIUBA ALKANIEMS

Raišas mokinytis Italijoje gausna sriubą, kurią parūpino JAV Vyskųpų Fondas nukentėjusiems nuo karo šelpiti. Kovo 15 d. visose bažnyčiose bus rinkliava nukentėjusiems nuo karo šelpiti. Būkite dosnūs.

Kiek potvynis atnešė nuostolių Olandijai?

Pontifikalinės Šalpos Komisijos pirmininkas mons. Baldelli, atsaikdamas spaudos atstovams į pastatytus klausimus, pareiškė, kad potvynių padaryti nuostoliai Olandijoje yra nepaprastai skaudūs. Iš 10 milijonų šio krašto gyventojų didesnius ar mažesnius nuostolius patyrė 1 milijonas. 60,000 žmonių prarado pastogę drauge su visu turtu. Buvo užlieti 200,000 ha žemės. Ir prie didžiausių patarimų Olandija viena nepajėgė atstatyti sunaikintą sritį. Jai bus reikalinga viso pasaulio solidarų pagalba. Belgija yra pasiryžusi patirti nuostolius išlyginti savomis jėgomis; manoma net, kad ji pajėgs ir Olandijai grąžinti savo laiku iš jos gautą pagalbą.

Eucharistinis Kongresas

Brazilijos prezidentas Vargas krašto parlamentui įteikė pareiškimą, kuriuo reikalaujama 14 milijonų krucerių suma, kas būtų lygu 750,000 dolerių, pasirušimui 36 tarptautiniam Eucharistiniui kongresui, kuris įvyks Rio de Janeiro mieste 1955 m. birželio mėn.

Naujas Jugoslavijos vaizdas

Vaizdas, kuris dar neparodo pilnos asmens laisvės, savųjų įsitikinimų pagarbos, bet gryną paviršutinį didesniųjų Jugoslavijos miestų aplinkos vaizdas, kuris vis dėlto yra gana įdomiai pasikeitęs po jau senokai įvykusio Tito atskilimo nuo Maskvos ašies. Tokį vaizdą bando perteikti ONA agentūros korespondentas, kuris sako, kad ištaigingi amerikiniai Cadillacai, Lincolnai, Packardai ir kt. automobiliai nėra jokia naujiena Jugoslavijoje, gi juose, aišku, raudonoji Tito aristokratija. Tie naujieji ponai turi ir imantrias, gražiai pasirėdžiusias sekretoras, kurie ir dūksta po visą miestą. Gi tuo pat metu švietim tautį lankytoją prašo išmaldos nuskurę pavargėliai. Tuo būdu, betkurį turistą tokioje sostinėje pasitiks daug netikėtų, bet ir nemažiau dar didesnių kontrastų.

Cia rasi ir gana ištaigingų krautuvų, ir puošnių vitrinų. Bulvaruose jau matai ir vieną kitą gražiau apsirengusį praeivį, o krautuvėse skelbiama, kad galima pirkti ilgalaikiam išsimokėjimui. Tai jau kažkas naujo komunistinėje santvarkoje. Kainos dar pernelyg augštos — radijas \$160, rašomoji mašinėlė \$320 ir pan., bet ir tos prekės gali būti imamos kreditan. Po šešių bandymo mėnesių Tito pasakė, kad pirkimas kreditan pilnai įsipilietina raudonojo parduomo sistemon. Daugiau ar mažiau jau gali pasireikšti ir privati iniciatyva, konkurencija. Suvalstybtintos didžiųjų krautuvės rungtyniauja tarpusavy gražesniai vitrinų papuošimui, prekių išdėstymui. Rezultatai jau ir matomi — toks Belgradas įgauna visai kito miesto įspūdį, nepalyginti nei su jokia kita sostine iš anapus geležinės uždangos.

Tiesa, kol kas, ar net ir dar ilgai laikui, ypač dėl augstų kainų, židrovų prie vitrinų daugiau nei plūkėjų krautuvėse. Po septynerių metų pertraukos spaudoje vėl matomos įvairių dalykų reklamos. Valstybės tvarkomi viešbučiai ir restoranai jau reklamuoja savuosius "American bars" ir pan. nemaskviniui skambančius vardus. Kino teatrai perpildyti. Po ilgų rusiškos propagandos fil-

my jugoslavai jau gali žiūrėti ir Hollywoodo gamybos. Ypač jų mėgiami amerikiniai karinio turinio filmai, daugumoje vaizduoją Amerikos pergalės Pacificke. Nenuostabu, kad jugoslavai dar vis negali užmiršti karo — staliniskos satelitų kariuomenės testovų vos 35 mylių atstume nuo sostinės. Pagaliau, neužmirština, kad paskutinis karas atsiėmė net 1,700,000 jugoslavų gyvybių, maždaug vieną dešimtadalį visų krašto gyventojų. O kur sužeistųjų statistika? Ir sostinės gatvėse matosi nemaža aklių ar luosų jaunųjų — karo invalidų.

Nežiūrint žiemos šalčių, prie Jungtinių Valstybių informacijos įstaigos vis būriuojasi grupelės žmonių, kurie ateina atsiminti kasdieninio žinių biuletenio. Taip pat čia jie gali pasiklausyti vakarų muzikos, paskaityti užsieninius žurnalus, knygas.

Be abejo, jugoslavai yra kiek laisvesni už likusias rusų orbitoje tautas, bet iki pilnos laisvės dar jiems tolimas kelias. Iš vis, kol komunistinės gausios valdys Jugoslaviją, nereikėtų apsigaudinėti tariamos laisvės propaganda. O tikroji laisvė tol bus ten nežinoma, kol jugoslavus slėgs Tito ar kuris kitas diktatorinis režimas. A is

Popežiaus laiškas vaikams

Kaip žinoma, pasibaigus karui, šv. Tėvas kiekvienais metais specialiu atsišaukimu kreipdavosi į J. A. Valstybių katalikiškų mokyklų auklėtinius, kviesdamas juos savo aukomis pagelbėti vargstantiems Europos vaikams. Šiais metais, dėl ligos negalėdamas pasakyti radijo kalbą, Popežius Amerikos vaikams parašė laišką, primindamas, kad Europoje yra daug alkantųjų, šalančių ir sergančių vaikų, kurie laukia savo bendramiūnių iš anapus vandenynę pagalbos. Dar svarbiau už materialinę pagalbą, rašo šv. Tėvas, yra malda, kad Dievas mažuosius saugotų nuo didžiausio blogio — nuodėmės. Šia intencija šv. Tėvas ragina kasdien kalbėti bent 1 "Sveika Marija", aukoti mažus atgailos darbus, klusnumą ir dažnas šv. Komunijas.

Skelbkites "Drauge"

— Socialinės revoliucijos gilinimas, — prisiminė Šatrys spalio tezę. — Kada priešas nepasiduoda, jis sunaikinamas. Bet vaikai? Kaipgi vaikai?

— Ir vaikus veža? — pasakė jis jaunuoliui.

— Visą Kauną išveža, — atsakė jaunuolis, lyg didžiudamasis naujienos didybe. Ir staiga pridūrė, — tai jie prieš galą. Geriau savo katiušas gabenty.

Jis pamoko galva į kelių tarybinių moterų būrelį, tokį ryškų šaligatvio minioje raudonais beretais, sunkių sukirpimų ir medžiaginių batais. Moterys smalsiai ir godžiai žiūrėjo į prekes, išdėstytas už prekybos stiklo. Jos grožėjosi daiktais, kurių jos neturėjo tolimuose Vologdoje, Barnaule ar Stalinabade. Dabar tos prekės buvo taip artai, tik už prekybos stiklo. Todėl moterys buvo susijaudinusios, godžios; jų viubruojantis kikenimas įdūrė Šatrio ausį. Linksmai ir vėsiui blizgėjo išsilyginti. Moterys juokėsi. Tarybinės moterys džiaugėsi išsilygintomis prekėmis.

Pro platų pravažiavimą po namais Šatrys ir jo bendradarbis pamatė sunkvežimį kieme. Sunkvežimis sustojo prie kiemo, krūmuose, nuskendusio vienaugščio namo. Užpakalinė platforma užvara buvo atkelta, ir, raginama kareivio ir civilio, sena ir smarkiai susimetusi į kuprą moteris stengėsi įkopti ant platformos iš lazdu sukaltais kopėčiomis. Ji buvo apsirengusi juodai: juodas senos mados apsiaustas ir juodas megztas šalis. Keli ryšuliai jau buvo užmesti. Senė vis negėbėjo įkopti tais lazdu sudurstytais laipteliais. Ji grabinėsi ir smuko. Ji neturėjo jėgų įsispirti į vieną pakopą, kaip tai gali padaryti jaunas, ir užšokti ant platformos. Tai buvo sena, silpna ir mirtinai persigandusi moteris.

Nuo pravažiavimo po namais angos Šatrys negirdėjo žodžių, jis tiklta matė, kad senės deportuotojų gestai piktai ir nekantrūs. Senė vėl lipo lazdu kopėčiomis ir vėl smuko keliaklupsta prieš augstai virš jos iškilusią deportuotąją į sunkvežimio platformą. Buvo suklupusios prieš giljotiną aukos scena.

(Bus daugiau)

Copyright, 1953, by Author

JURGIS GLIAUDA

ORA PRO NOBIS

PREMIJUOTASIS ROMANAS

ANTROJI DALIS

(Tęsinys)

Šatrys mėgo grožėtis pastato proporcijomis, jo lengvumu ir perregimumu. Jis galėjo grožėtis dar toli gražu neužbaigtu Lietuvos prisikėlimo paminklu. Jis dar mėgo savo vaizduotėje išmėtyti, išsluoti aplink šventovę pradėjusius grūstis naujųjų namukėlių kvartalus ir tuos plotus aplink bažnyčią uždengti parkais, skaisčiomis vejomis, fontanais ir paminklais.

Tezė ir antitezė: apačioje bizantiečio atėjūno pui-kumas, viršuje oriškas erdvumas, iš kurio gimsta balta kaip debesys Prisikėlimo bažnyčia. Tie du prieš-pastatymai visad traukė Šatrio dėmesį. Jis labai džiaugėsi, kad idėja statyti atgimimo paminklą buvo įkūnyta augštai, ant kalno, viršum atėjūno bizantiečio.

— Draugas Šatry, — pasakė ji prisivydamas jaunuolis, jo įstaigos bendradarbis, ir susidrovėjo. Jaunuolis buvo pakankamai inteligentiškas; ir jis suprato, kad yra absurdas jam, smulkiam tarnautojui, kreipti draugo titulu į žinomą rašytoją. Bet įprotis jau lauzėsi sąmonėn ir buvo sugaunamas jau įvykes.

Šatrys ir jaunuolis nuėjo greta. Ir tuoj jaunuolis, tardandis žiūrėdamas į Šatri, pasakė:

— Jūs dar nežinote, kas šiandieną vyksta?

Šatrys pažūrėjo klausiamai.

— Kas vyksta? Aš nieko nežinau.

Jaunuolis žiūrėjo į jį tardandis.

— Veža žmones. Masiškai veža. Nuo pat tamsaus ryto. Po visą miestą.

Šatrys sustojo nustebeds. Jis žiūrėjo į jaunuolį ir tylėjo.

— Veža pagal slaptą planą su tūkstančiais sunk-

vežimiu. Ne tik vyrus, bet šeimos. Po visą miestą. Taip! — jaunuolio balsas išseko ir suvirpėjo.

— Kaipgi taip? Kaipgi? — tik tiek tegalėjo ištarti Šatrys. Jaunuolis dar pasakė:

— Mes galvojome, kad jau jie bėga. Išveža savo katiušas. Kai pamatėme sunkvežimius su žmonėmis. Ne, tai mūsų žmones, lietuvius, išveža. Tiesiog šeimos. Nuo pat tamsaus ryto.

Vos nusileido jie žemyn, Šatrys išvydo visą deportacijų siautėjimą. Purvinai žali lengvi sunkvežimiai krunkšdami ir tranksdami zujo gatvėmis. Kiekvienam ant jų platformų, susimetę būreliais, stovėjo de-
portuojamieji. Už jų, kaip vanagas, pagriebęs auką, kareivis, iškęles augštyt šautuvo durtuvą. Tai buvo standartinis, stilizuotas tipas — tas kareivis; gelsvai žali virš kelnų išleisti marškiniai, mėlynas kepurės aplankas, kurio fone raudonoji žvaigždė atrodė juodai; durtuvus prie šautuvo; durtuvus panašius į didelę blizgančią vinį.

Atrodė, visur buvo tas pat kareivis, o variantas buvo vežamieji. Sunkvežimiu buvo labai daug ir išvežamųjų variantų labai daug. Visi jie vos galėjo pastovėti ant šokinėjančios sunkvežimio platformos grūdų. Visi būreliu susiglaudę už dulkinos šoferio būdelės.

Sunkvežimiai nešėsi taip greitai, kad tik akimirka buvo įmanoma sekti akimis deportuojamuosius ir jų veikus.

Šatris perversė bausis Lietuvos galo jausmas. Ne jo vieno asmeniškės žūties įspūdis, bet visos Lietuvos žūties pojūtis. Jo tėvų suėmė naktį. Jis žuvo nepastebimai. Dabar kitas metodas. Dabar ima ir veža tūkstančiais. Kur veža? Už ką? Pražūčiai. Atsakymą į tą klausimą duoda jo tėvo istorija. Bet juk veža šeimos. Kodėl veža vaikus? Čia atsakymo jis nesugebėjo rasti.

Šatrys ir jo bendradarbisėjo miesto gatvėmis. Jaunuolis net buvo naiviai patenkintas, kad tikrai jis pirmas pranešė rašytojui tą baisią naujieną. Ir atrodė, kad nėra gatvėse jokių kitų vežimų, jokių važme-
nų, tik šie purvinai žali sunkvežimiai, krunkščia, šau-
dą motore įstrigusio benzino garais.

"BROLIAMS" ARTEJANT

(Reportažas iš "Dainavos" repeticijų salės)

Ateinančiame "Dainavos" koncerte, kuris įvyks kovo 15 d. (sekmadienį) 4 val. p. p. Maria High School auditorijoje lietuviškoji visuomenė turės retą progą antroje koncerto dalyje dar kartą išgirsti Č. Sasnausko kantatą "BROLIAI". Nepriklausomos Lietuvos laikais "Broliai" buvo retai girdimi. Berods, tik vienas muz. N. Martinonis su Šaulių S-gos choru ją statė Kaune ir gastroliavo po didesnius Lietuvos miestus. "Broliai" tada pasiekė ir Latviją. Tas pats N. Martinonis vedamas Šaulių Sąjungos choras su dideliu pasisekimu kantatą išpildė Rygoje. Dabar štai ją girdėsime Chicagoje.

Kantata parašyta tenoro partijai, vyrų, moterų ir mišriam chorui, palydint vargonais ir fortepionui. Kantatos turinį tenka apibūdinti autoritetingais muz. A. Nako žodžiais: Joje įvestas labai gražus, per visą kantatą daug kartų pasikartojas tas pats choro motyvas. Tas motyvas primena lyg maldą, girdimą pro atdarus bažnyčios langus, giedant rožančių ar litaniją. Jis lietuviškas, charakteringas mūsų giesmėms, kartais prasiveržias galingiau ir drąsiau. Kantatos choro partija vaizduoja tautos balsą, tenoro partija — Lietuvos valdovą — kunigaikščio, žadinančio ir vedančio tautą į laisvą gyvenimą. Taigi, kažkas didingo ir artimo pergyvenamajam momentui.

Kūrinys sunkus ir reikalaujantis daug darbo. Dainaviečiai prie jo dirba diena iš dienos. To intensyvaus ir nemaža pasisveitimo pareikalavusio darbo vaisius pamatysime ir apvalinkuosime ateinančių sekmadienį. Tik klausimas, ar salė pajėgs sutalpinti visus? Tik tūkstantis su viršum vietų. Mažoka tokio masto koncertui. Juoba, kada girdėti garsų, kad kantata Chicagoje daugiau nebebus statoma.

Koncerte pirmoje dalyje "Dainavos" vyrų, moterų ir mišrus choras, palydint kanklėmis ir Sekminių rageliams, išpildys 7 dainas. Dainos retos ir mažai girdėtos. Taip pat girdėsime solistus St. Baranuską ir D. Stankaitę dainuojant solo partijas ir matysime šokant "Dainavos" tautinių šokių grupę, vadovaujamą I. Eldrigėvičūtės.

Programa plati ir įvairi. Taip pat ir žmonės. Salia St. Baranuskos pasirodys ir D. Stankaitė, aktyviai dalyvaujanti ansamblyje kaip choristė ir pasakutiniu metu pradėjusi reikštis solo partijomis. Kai kurioms žvaigždėms gėstant į D. Stankaitę sudėtos atelietis viltys. Gražus ir sveikintinas reikiškas čia gimusiųjų įtraukimas į bendrą lietuviškąjį kultūrinį darbą. M. Mondeikaitė vargonais grojant daug kas girdės pirmą kartą. Ji vargonų muzikos studijas baigusi Amerikoje. "Dainava" pasirodys pilname sąsate su aštuoniasdešimčia dainininkų.

Ilgokai tą vakarą sukiojasi ansamblių tarpe. Apžiūrėjau B. Pakšto Sekminių ragelį atkvežtą iš Lietuvos, kurio garsai nuveda pas dūduojančius piemenėlius Lietuvos laukuose. Be sibalbant B. Pakštas mane nuvedė į savo vaikystės dienas ten Šventosios pakrantėse, kur jis užgirdo pirmuosius piemenėlių ragelių garsus, juos pamilo ir dalį gyvenimo pašventė vadovaudamas Vilniaus Filharmonijos ansamblio liaudies instrumentų orkestrui. Čia pat buvo ir V. Vaitkevičius — "Dainavos" liaudies instrumentų or-

Vargonininkų Sąjungos nuopelnai

Vargonininkų Sąjungos Chicago provincija metiniame susirinkime, įvykusiame p. Pocienės puošnioje rezidencijoje, išklaušė ir priėmė narių pranešimus, aptarė visą eilę bendrų reikalų, kurie tikimės pagyvinus Sąjungos veikimą. Vargonininkų Chicago provincija, veikusi per keliasdešimt metų, daug stambių darbų nuveikė. Tie darbai yra ryškūs religinėje muzikoje ir mūsų tautinėje dirvoje.

Buvo laikai, kad beveik visą Amerikos lietuvių muzikos ir dainos kėlimo ir palaikymo darbą nešė vieni vargonininkai ant savo pečių. Jų suorganizuoti ir vadovaujami chorai ne tik savo giedojimu bažnyčiose kėlė lietuvių išeivių nuotaką, bet ir dainomis įvairino parengimuose padėjo ugdyti ir palaikyti tautinę sąmonę. Ir kovose dėl Lietuvos išlaisvinimo parapijų chorų daug nusipelnė. Ne vieną jų sukurta giesmė šiandien skamba mūsų bažnyčiose, ne vieną dainą žavi klausytojų koncertų salėse. Reikia pasakyti, kad vargonininkų profesinė organizacija nemaža padėjo pakelti parapijų chorų giedojimo ir dainavimo lygį. Ir dėl to tenka linkėti, kad toji organizacija ne vien tik gyvuotų, bet ir susilauktų daugiau visuomenės paramos, sustiprėtų narių skaičiumi ir savo veikla. Tokių galimybių šiandien netrūksta, nes į Ameriką yra atvykusių naujų, stiprių jėgų ir, be to čia vietoje išauga talentingų, daug žadančių muzikų.

Šiandien kovojančiai lietuvių tautai už savo teises į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą lietuviškoji giesmė, daina ir muzika yra viena iš efektingiausių priemonių didinti kovotojų eiles ir skatinti juos prie nenulstamų, ryžtingų darbų.

KULTŪROS TARYBA ĮKURUS

Iki šiol nemaža buvo padaryta lietuviškos kultūros bare. Tačiau tie visi darbai buvo atlikti eilės pasisveitėlių iki jų jėgos neišsėmė ar užsidėję naštą pakėlė. Kaikuriuose srityse galime pasidžiaugti apčiuopiamais vaisiais, kitose reikalingas visuomenės talkininkavimas. Lietuviškos kultūros veikla

Vaidina — Indiana Harbor senas mėgėjų sanbūris

Pradžią 7:00 val. vak.

turi apimti kūrėją, kultūros kūrybos pertelkėją ir visą lietuvišką ir nelietuvišką visuomenę, kuri sugeria kultūros kūrybą. Ir neletuviškoji visuomenė neturi būti atšliedinta lietuviškos kultūros apraiškų. Mūsų minties, meno, muzikos ar literatūros pertelkimas kitiems praveria platų akiratį visokeriopam bendravimui su kitomis tautomis. Tas bendravimas yra būtinas, nes kultūrinėje srityje veikdami galime atsiekti didelių laimėjimų ir ten, kur vyksta aštri kova lietuvių tautai išlaisvinti.

Kiekvienas numano, kad veiksminga kultūrinė įtaka saviems ir svetimiems gali būti atsiekiama tik visus kultūrininkus surinkdavus, sudarius tikslinę kultūrinio veikimo planą, tinkantį šioms sąlygoms ir suradus visuomenės pritarimą savą kultūrą, t. y. save ugdyti. Toks svarbus žygis ir padarytas įkuriant Kultūros Tarybą.

Pirmieji žingsniai

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Chicago Apygardos Kultūros Taryba susirinko 1953.3.7 antram posėdžiui. Jame dalyvavo LB atstovai P. Gaučys, dr. J. Bajerčius, žurnalistas G. Galva, Lituanistikos Instituto pirmininkas P. Jonikas, muzikantas A. Nakas, menininkas A. Valeška ir mūsų didysis kultūrinės srities organizatorius, menininkas prof. A. Varnas. Tame posėdyje negalėjo dalyvauti lietuviško teatro atstovai A. Rūkas ir naujai paskirtasis lietuvių rašytojų atstovas.

Siame susirinkime ganėtina buvo prasišalinti su iškliodine lietuvišką organizacijų patirtimi. Pirmiausia buvo rimtai aptarta ties kultūrinės politikos ir veiklos galimybės. Kiekvienos kultūrinės srities atstovai, akademinių rimtumu dėstė lietuviškos kultūros klausimus ir gvil-deno kylančias problemas. Visi pranešėjai sutiko, kad sąlygos yra nelengvos. Jos nelengvos ypač dėl mūsų visuomenės nerangumo kuo veikliausiai sukurti Lietuvių Bendruomenę JAV. Visi sutapo savo nuomonėmis, kad be Lietuvių Bendruomenės sukūrimo neįmanoma rimta mūsų kultūros pažanga šiame krašte. Toji pažanga tegali būti padaryta tik kuo daugiausia lietuvių apjungus į organizaciją, kuriai rūpėtų patys didieji šiandienysčiai lietuvių tautos uždaviniai. Jei lietuvių laisvajam pasauliui save laiko kovotojais už lietuviškos išlaikymą, jei jiems rūpi tinkamai panaudoti lietuviškos kultūros ginklas, jei jie savo veiksmuose nėra pamiršę ir lietuvių tautos kančias — vienas kelias telieka — visiems suglausti savus pečius. Tokia sanglauda ir yra lietuviškoji bendruomenė. Jos tikslas visus jėgas apjungti, padariusius mūsų karius suorganizuoti į geležinę gretą. Ir ne vienas, pilnai nedasakydamas, nurodė, kad mūsų abuojiškumas bendraisiais reikalais yra savo reikalių nesupratimas. Jei mes patys nenorime sau ir savo tautai padėti, nelaukime rimtos paramos iš šalies.

Veiklos planai

Mūsų garbingasis meno srities veteranas, liaudies meno svetur garsintojas, didysis maestro meno kūryboje, prof. Adomas Varnas, nors per 70 m. — veiklusis jauniktis, išskėlė aiškias gaires: plano visuotinumą, veiklos vieningumą ir jos tikslumą. Šiandieną, jo nuomo-

ne, turi būti apimti visi veiksniai, kurie siejasi su kultūrine veikla. Numanydamas, kad mūsų sasis garbingas maestro savus samprotavimus meno srityje ras progas skaitytos supažindinti, ties meno srities veikla čia nestabtelėsiu. Pasitenkinsiu paminėjęs prof. A. Varno siūlymą šiais metais suorganizuoti bent dvi dailės parodas.

Muzikas Antanas Nakas savo plane nurodė būtinybę išleisti kompozitorių veikalus, įkurti lietuviškosios muzikos mokyklą, muzikams dalyvauti radijo ir televizijos programose, suorganizuoti instrumentalistus ir galop patvarkyti, kad mūsų spauda sugebėtų tinkamai įvertinti viešuosius muzikalius pasirodymus. Muzikos planą aptariant pasiūlyti, kad muzikinių plokštelių gaminimas yra pamirštas, nors jų verkiant reikalauja Australijos ar kitų žemynų lietuviai.

Men. A. Valeška patiekė trumpą savo srities planą išryškinti kalburiuos klausimus.

Šių eilučių autorius, aptaręs mūsų kultūrinę padėtį tarptautiniu požiūriu, stabtelėjo ties mūsų spauda ir ypač KT organizaciniais reikalais. Jo siūlymas buvo užgirtas tuoju išrinkti laikinąją valdybą, kuri priimtų statutą, galutinai apibūdintų kultūrinės politikos planą ir paruoštų kultūrinės veiklos gaires.

Tokia valdyba ir išrinkta: pirmininkas prof. A. Varnas, nariai A. Nakas ir A. Rūkas. Tebūnie leista jai palinkėti sėkmingai rikiuoti kultūrinį barą Chicago apygardoje, tame pasaulio didžiausiam lietuvių telkinyje. Lietuvių kultūrininkų sambrūdis teparodo tikrą kelią ir tiems, kurie savo luobe įsikišę tūnoja, tardami: nelieksite mūsų, nes mes ir miegodami laisviname pavergtą tautą.

Gediminas Galva

Šveicarijos lietuviai sveikina

"Amerikos Lietuvių Tarybai. Mes, Šveicarijos lietuviai, susirinkę š. m. vasario mėn. 14 d., Zueriche, Vasario 16-sios — Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 35 metų sukaktį minėti, sveikiname Jus, Brangūs Broliai ir Sesės, ir linkime Jums sėkmės Jūsų vieningai kovai dėl mūsų brangios Tėvynės — Lietuvos laisvės.

Jūsų vieningumas tebūna mums ir viso pasaulio lietuviams pavyzdžiu tarpusavio susitarimui mūsų Tėvynės išlaisvinimo darbe. Mūsų dėmesys buvo ir yra Jūsų darbus nukreiptas. Kartu dėkojame už visą, ką Amerikos lietuviai iki šiol yra Europos lietuviams padarę.

Susirinkimo dalyvių vardu: kun. J. Navickas, S. Garbaciaus kas, J. Stankus, dr. V. Dargužas, M. Milvydienė, B. Šaulytė ir kiti".

Didelis Išpardavimas

Taipgi turime visoki pasirinkimą reikalingų dalykų: vyrams, moterims ir vaikams. Gavome didelį kiekį naujų pavasarinų rūbų ir baltinių, ir parduodame sumažintomis kainomis.

KVIEGIAME ATSLANKYTI — BŪSITE PATENKINTI MŪSŲ KAINOMIS IR PATARNAVIMU

Lietuvių krautuvė
JOSEPH'S DRY GOODS STORE
3218 South Halsted Street Chicago 8, Illinois

Pranešimas

Lietuvių Sąjungos Ramovės Chicago's Skyriaus Valdyba praneša savo nariams, kad skyriaus susirinkimas, kuriame bus aptarta prapleštas veikimo planas įvyks kovo mėn. pabaigoje, ir apie tai kiekvienas narys asmeniškai bus informuotas laišku, kaip buvo daroma ligi šiol. Iki minėto termino valdyba jokio susirinkimo neskelbė. Skyriaus Valdyba

AMERIKOJE YRA VISKO, bet tokių dalykų rasite nevisur, pavyzdžiui: gintarinį, liet. liaudies meno kurinį, rašomų mašinelių su pilnu liet. raidynu, odos dirbinių ir kitokių kas tik rišasi su Lietuva ir jos menu. Kreipkitės pas KARVELI 3249 So. Halsted str., Chicago 8, Ill. Tel. DANUBE 6-1136 ir rasite šių prekių didelį pasirinkimą.

A. + A. CECILIJA PETKUS

Po pirmo vyro STACHMUS Po tėvų SENKAITĖ Gyveno 142 Kensington; il-gus metus išgyveno Hartshorn, Oklahoma.

Mirė kovo 13 d., 1953, 3:00 val. ryte, sulaukus pusės amž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Tėsių apskr. Lėkės parapijos. Pasiliko dideliame nuliūdime anūkas Robert Oesterreich; anūkę Joan Oesterreich; brolis Joseph Senkus ir jo šeima; sesers duklė vienolė Sesuo Bernarda (Philadelphia) ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje sesuo ir brolis. Laidotuvių rūpinasi Arthur ir Helen Oesterreich.

Priklaušė prie Keistūčio Pašalpos Klubo. Kūnas bus pašarvotas vakare Bukausko koplyčioje 10821 Michigan Ave.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, kovo 16 d., iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėta į Visų Šventųjų parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nuliūdę: anūkas, anūkę, brolis su šeima, sesers duklė ir kiti giminės. Laidotuvių direktorius J. Bu kauskas. Tel. CO 4-2228

ADOMAS BRUKNIS

Gyveno 3123 So. Union Ave. Mirė kovo 12 d., 1953, 7:30 val. vakare.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Mažeikių apskr. Akmenės parapijos. Elėsiškių kaimo. Amerikoje išgyveno 45 m. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona — Teklė, duklė Elvyra; 3 sūnūs Bruno, marti Anne; Stasėlovus, marti Ada ir Al-fonsas, marti Ruth; 5 anūkai; brolis Jonas ir brolienė Ieva ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Priklaušė Chicago's Lietuvių Draugijos. Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Lithuania Ave. Laidotuvės įvyks pirmadienį, kovo 16 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nuliūdę: žmona, duklė, sūnūs, marčios, anūkai, brolis, brolienė ir kiti giminės. Laidotuvių direktorius Antanas M. Phillips. Yards 7-3401

ŠEŠTADIENI, KOVO MĖN. 14 DIENA

(TEVAS) J. GRUSO 4-rių veiksmų drama

Režisuoja — Zigmās Moliejus. Įėjimas \$1.00

LIETUVIŲ AUDITORIJA

3133 So. Halsted St.

Telef. VICTORY 2-6172

PAVASARIO SEZONO ATIDARYMO DIDIS IŠPARDAVIMAS

Skelbiamas pirmoje ir seniausioje Lietuvių Bendrovės Krautuvėje

Progress Furniture Company

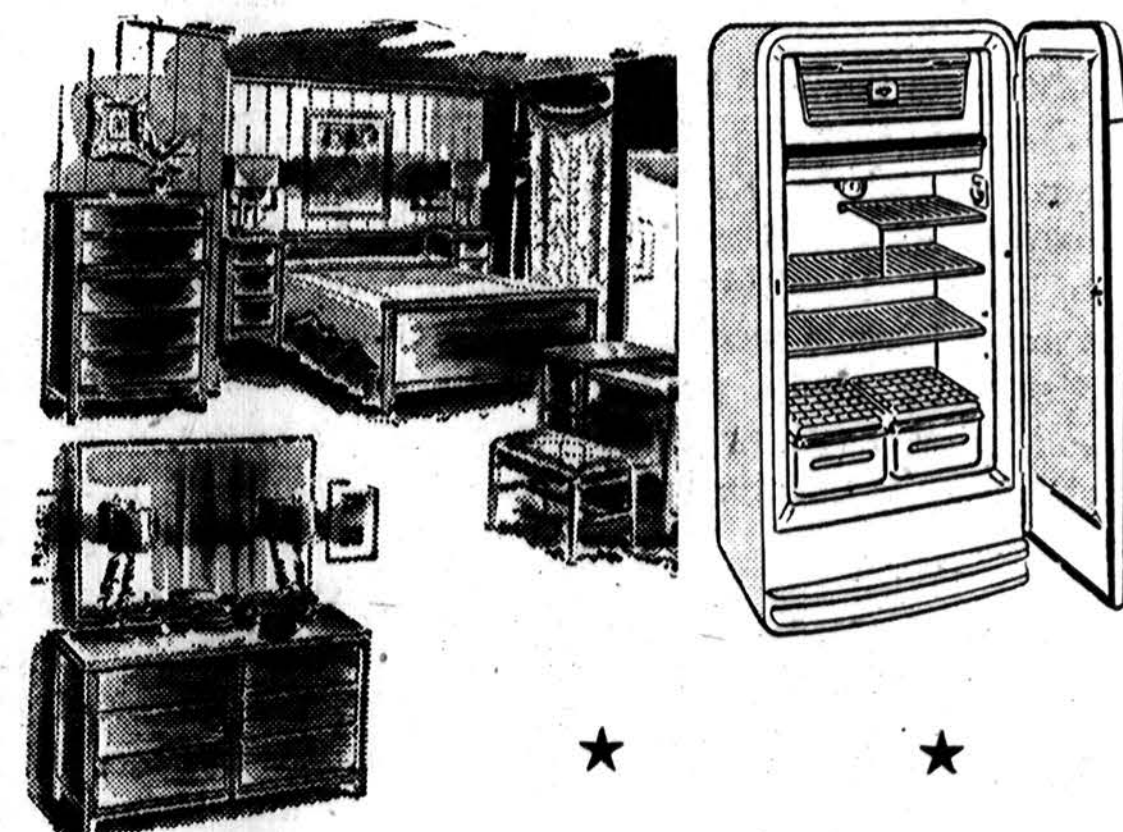
Gyvenimo didžiausia proga papuošti savo namus su naujausios 1953 metų Pavasario mados rakandais ir kitomis namų reikmenimis dėl

VELYKŲ ŠVENČIŲ IR VISO GYVENIMO

Kur galima sutaupyti nuo 25% iki 50%!!

Ant visų pirkinį

Ši bendrovė veda 2-ju krautuvų prekybą su vienos krautuvės operavimo lėšomis ir išlaidomis. Jokios kitos propagandos negali pasiūlyti ir patiekti geresnių vertybių už šios bendrovės teikiamas kainas. Sekančius keletą pavyzdžių te-mykit atydziai.

- 1953 metų mados šeimyniško talpumo Philco ir Westinghouse Refrigeratoriai po \$19975
- \$275.00 vertės gražiausi Nylon Frize dengti dviejų dalių seklyčios setai po \$17950
- 1953 metų mados 21 colio screen, žymių išdirbysčių Televizijos aparatai po \$17950
- \$198.00 vertės miegamųjų kambarių setai 3-ju dalių po \$11950
- \$50.00 vertės pilni lovų įrengimai: graži lova, matracas ir springsai \$2795
- \$5.00 vertės gerai padaryti dvimė gulėti studio couches po \$3950
- \$160.00 vertės 2-ju dalių parlor setai su lovos įrengimais po \$8950
- \$24.50 minkštos ir gražios televizijos kėdės — foteliai \$1695
- \$80.00 vertės 5-kių dalių Chrome Breakfast setai po \$4875
- \$95.00 vertės gražaus piešinio vilnoniai kaurai 9x12 dydžio po \$5950
- \$65.00 vertės 5-kių dalių Chrome Breakfast setai po \$3975
- \$32.50 vertės springsiniai matracai visokių dydžių po \$1695
- \$65.00 vertės gerai padaryti dvimė gulėti studio couches po \$3950
- \$45.00 vertės gerai padarytos ir gražiai nubaigtos komodos po \$2975
- \$135.00 vertės virtuvės' gaminiai pečiai, žymių išdirbysčių po \$8475
- \$138.00 vertės miegamųjų kambarių setai 3-ju dalių po \$8950
- \$7.50 vertės 9x12 gražios klijonkos — didelis pasirinkimas po \$398
- \$20.00 vertės visokių dydžių vatiniai matracai po \$895
- \$10.00 vertės gražios lempos — pasirinkimas visokių madų po \$495
- \$9.00 vertės mazi staliukai pastatomi prie fotelio po \$495
- \$15.00 vertės visokių dydžių metalinės lovos po \$895
- \$17.50 vertės Coil lovom spyruoklės po \$995

LENGVI IŠMOKEJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS

Visos Prekės Yra Pirmos Rūšies ir Pilnai Garantuotos

Jei perkėjas nepatenkintas, gali grąžinti prekes ir visus įmokėtus pinigus atsiimti.

Krautuvės Vedėję 40 metų patyrimas vesti šią prekybą visuomet gali patiekti geriausias prekes už mažesnes kainas. Lai niekas anukreipia tamsty dėmesio nuo pastovaus lankymo šios Lietuvių Bendrovės Krautuvės.

4183 ARCHER AVE. Prie Richmond

Eidami atsineškite gazo ir elektros bilas — užsimokėsite be ekstra mokesčių. Taipgi priimame vandens takus, raudonojo ir mėlynojo kryžiaus apdraudus mokesčius ir telefono sąskaitas. Galite išpirkti American Express money orderius — yra saugu ir patogiu. Krautuvė atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. popiet. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9 valandos vakaro dėl Tamsty patogumo.

IS ARTI IR TOLI

× Vydūno akademijai rengti Chicagoje sudarytas tarporganizacinis komitetas. Kovo 10 d. posėdyje, kur dalyvavo 20 organizacijų atstovai, išrinkta tam minėjimui rengti komisija iš Mažosios Lietuvos Dr. Jos atstovo Naubaro, Rašytojų Dr. Jos atstovo Babrausko, Inžinierių S-gos atst. Jurkūno, stud. skautų Vydūno Salpos Fondo atst. Mikalavičiaus ir Liet. Atgimimo Sąjūdžio atstovo.

× Petras Norkaitis, Stasys Rudys, Elzbieta Samienė ir Petronėlė Lubert, Lietuvos Vyčių sėdraugių nariai, šv. Kazimiero minėjimo dienoje (kovo 1) Centro Ritualo Komisijos pakelti į antro laipsnio narius. P. Lubertienės du sūnūs gražiai veikia su jaunais vyčiais 112-je kuopoj ir Illinois-Indiana valst. apskrityje.

× Viktoras Yodelis, gyv. 1208 W. 64 St., jau grįžo namo iš Sv. Antano ligoninės, kur jam buvo padaryta sunki operacija. Vyčiai sėdraugiai džiaugiasi, kad veiklus ir pavyzdingas narys sveiksta ir neužligo vėl bus matomas susirinkimuose bei veikime.

× Albinas Gudavičius, atlikęs tarnybą Dėdės Samo kariuomenėje, tarnavęs JAV kariuomenėje Vokietijoje, grįžo namo — pas Rekašius. Visi draugai ir pažįstami džiaugiasi sulaukę vieną iš savo bičiulių, grįžusį į civilinį gyvenimą.

× Albertas Širvinskis iš Brighton Parko pašauktas į JAV kariuomenę. Jo motina E. Širvinskienė yra Vyčių Ramovės bufeto vedėja ir Lietuvos Vyčių 36-tos bei sėdraugių kuopos veikli narė. Širvinskienės vienuolė dukterė neseniai įstojo į Sv. Pranciškaus seserų vienuolyną.

× Jonas Gedgaudas, vienas iš dosnesnių Visų Šventųjų parapijos Sv. Vardo Draugijos narių, įtaisė draugijai velykiniam budėjimui juostas ir kitus reikalingus dalykus už \$200.00. Visi draugijos nariai Jonui Gedgaudiui yra dėkingi.

× Sv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų Visų Šventųjų parapijos skyrus vakarienę buvo skaniai paruošta. Visų Šventųjų parapijos mokyklos vaikai gerai atliko meninę programą. Vaikų vedėjų buvo kun. kleb. J. Šaulinskas. Vakarienės suruošimui daug dirbo skyr. pirm. Nedvarenė ir kitos.

× L. Vyčių sėdraugių kuopa pastarajame susirinkime išrinko atstovus į Tėvų Marijonų Bendradarbių Draugijos šeimą ir paskyrė auką.

× Aleksas Silijūnas, buvęs Vliko narys, guli ligoninėje, kur neseniai jam padaryta operacija. Ligonis sveiksta dr. Tumasio priežiūroje.

× Ona Marija Pupnikaitė, lankanti Marijos Augštesniąją mokyklą, laimėjo pirmą premiją \$200 už šūkį susisiekimo saugumo konkurse.

× J. Valšvilas, Draugo skaitytojas iš Brighton Parko, guli Southtown ligoninėje po operacijos.

× Visų Šventųjų parapijos Sv. Vardo Draugijos nariai kovo 8 d. turėjo rekolokaciją, kurias vedė kun. Malin-Malinauskas, Marijos Augštesnės mokyklos kapelionas.

— Tėv. K. Žvirblis, O. P., kovo 6 d. šv. Jono kolegijos studentų Sigma Alpha Tau literatūrinę draugiją skaitė paskaitą apie šv. Tomo Akviniečio genialią giesmę „Verbum Supremum Prodiens“, kurios ištrauka „O Salutaris Hostia“ yra giedama šv. Sakramento adoracijos metu. Moderatorius prof. P. Deguen ir klausytojai paskaita buvo labai patenkinti. Prieš paskaitą Tėv. Žvirblis susirinkusiems šv. Jono bažnyčioje suteikė palaiminimą šv. Sakramentu.

Kovo 30 d. Tėv. Žvirblis šv. Brendan (Ave. O ir E. 12th St.) parapijos salėje, Brooklyne, skaitys paskaitą „Katalikų Bažnyčia ir modernioji valstybė“.

— Veronika (Saldukas) Novick, gyv. Worcester, Mass., mirė kovo 3 d. Ji buvo daugelio draugijų narė. Gimusi Lietuvoje, Worcester išgyveno 45 metus. Už Veronikos sielą pamaldos atliktos kovo 6 d. šv. Kazimiero bažnyčioje, tą pačią dieną palaidota šv. Jono kapinėse.

— Tėvas Viktoras Gidžiūnas, OFM, iš Kennebunk Port, Maine, vedė misijas šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, Westfield, Mass., kur klebonu yra kun. V. Puidokas. Misijos pradžioje giliame susikaupime ir įspūdingai. T. V. Gidžiūnas yra ne tik gilus pamokslininkas, bet ir lietuviškos žadintojas.

— Kun. dr. M. Ražaitis, buvęs Vilkaviškio kunigų seminarijos profesorius, kuris šiuo metu gyvena ir dirbuoja New Yorko Aušros Vartų parapijoje, sunkiai susirgo širdies liga ir paguldytas gydytis į ligoninę.

— Prof. kun. S. Ylos konferencijomis labai patenkintos mergaitės, kurios atliko rekolokaciją vasario 28, 29 ir kovo 1 d. Putname, Conn. Apie tai mums rašo Nijolė Rūkaitė, gyv. Hartforde, Conn., viena iš rekolokacijų dalyvių.

× Beneta Cicienienė, 4544 S. California, visuomenės veikėja, kovo 8 d. šventė gimtadienį. Ta proga sąjungietės veikėjos iš 21 kuopos ir 20 kp. atvyko į pasveikinti, pasidalinti įspūdingais ir, be to, gausiai apdovanoto savo geradarę.

Br. Pivariūnienė, Chicago veikėja, sveikino Benetą telegrama ir atsiuntė dovaną iš Pittsburgh, Pa. Benetos vyras Pranas Cičenas visus susirinkusius skaniai pavaišino savo krautuvės gaminiiais.

× Juozas Brazaitis, lietuvių literatūros profesorius, atvykęs iš New Yorko Chicagoje rengiamoje Maironio akademijoje kovo 22 d. skaityti paskaitos apie Maironį. Prof. Brazaitis karo metais buvo parengęs plačią ir išsamią studiją, Maironio monografiją, kuriai tačiau nebuvo lemta pasirodyti.

× Gražutė Sirutienė (Šlapelytė), lituanistė, š. m. kovo mėn. 16 dieną, 7 val. 15 min. vakare skaitys lietuvių Kalbos Draugijos kalbos valandėlėje per Sofijos Barcus radio programą paskaitą, tema „Pirmoji gimtosios kalbos mokytoja“.

× Sgt. Pranas Petkūnas, Julijos Petkūnienės Brighton Park veikėjos sūnus, grįžo iš Korėjos namo poilsui. Mamytė, brolis ir pažįstami džiaugiasi sulaukę ilgai nematyto svečio. Linkime gražių atostogų.

× Lola Krusalu, gyv. Californiaje, susilaukė sūnaus. Jos motina Ona Banevičius ta proga sveikindama dukrą užsakė „Draugą“ visiems metams. Gražus pavyzdys.

CHICAGOS ŽINIOS

Elektroninės smegenys tikrina mokesčius

Chicago apylinkės mokesčių mokėtojų lapus tikrina „elektroninės smegenys“ — specialios skaičiavimo mašinos, dirbamos po 12 valandų per dieną. Tos mašinos atranda klaidų beveik kas dvidešimtą mokėtojo blankuose, ir jeigu klaidos bus kiek žymesnės, mokėtojas gaus paraginimą atsiųsti papildomą sumą. Yra atsitikimų, kad kaikiurių yra ir permokėta. Tokiu atveju permokėtoji dalis grąžinama.

Prie to viso darbo dirba keli šimtai tarnautojų, pasinaudami 180 mašinų, iš kurių tik keturios yra elektroninės smegenys. Jiems reikia patikrinti 2,700,000 mokėtojų blankų. Tos skaičiavimo mašinos — elektroninės smegenys — per minutę gali patikrinti 100 mokėtojų blankų.

Karas prieš moskus

Pietinėje Cook apskrityje dalyje susidarė organizacija kovai prieš moskus. Kažkodėl kairurie nepatenkinti prieš jų išskelbė bylą. Teisėjas E. Jarecki ją pripažino teisėta, nors dar yra viena byla dėl jos augštesniam teismui.

KANADOJ

— Anis Stukus pasirašė trejiems metams sutartį vedėjo pareigoms su nauju Vancouverio klubu; jo alga sieks per trejus metus iki \$40,000. Jis yra vienas iš geriausių Kanados sportininkų, Toronto diener. „Star“ sporto skryliaus reporteris. Apie jį plačiai Kanados spaudoje aprašė pasirašius šią sutartį, o taip pat pažymėdami, kaip tipiška lietuvi. Anis Stukus gyvena prie Toronto, Port Credit savo naujose namuose, bet pasirašius šią sutartį parduoda namus ir išsikelia į Vancouverį.

PRANCOZIJOJ

— Prof. K. Žalkauskas, V. T. pirmininkas Paryžiuje. Š. m. vasario 27—28 ir kovo 1 d. prof. K. Žalkauskas, V. T. pirmininkas, grįždamas iš Londono, buvo sustojęs Paryžiuje. Čia jis turėjo progos pasimatyti su Lietuvos Pasiuntinybės nariais, LOK-o nariais ir L. S. Dr. Jos Prancūzijoje Valdyba bei kitais lietuvių kolonijos Paryžiuje asmenimis. Kovo 1 d. P. K. Žalkauskas atsilankė į Lietuvių pamaldos ir popiet išvyko lėktuvu Vokietijon.

— Dr. S. Bačkis š. m. vasario 21—23 d. buvo Londone. Eur. Sąjūdžio Centro ir Rytų Komisijos vice-pirmininkas dr. S. Bačkis š. m. vasario 21—23 d. lankėsi Londone, kur dalyvavo tos komisijos biuro posėdyje. Tąją proga jisai dalyvavo Vasario 16 d. minėjime Londone.

— Lietuvos atstovas ir ponis O. Bačkienė Vasario 16 d. proga surengė pas save priėmimą, kuriame dalyvavo apie penkisdešimt svečių — Lietuvos draugų — prancūzų, estų, latvių ir lietuvių visuomenės veikėjų.

— Lietuvių Studentų Sekcijos visuotiname susirinkime vasario 26-tą J. Masilius skaitė paskaitą: „Politiniai sąjūdžiai Lietuvoje“. Toji paskaita — teisingas praeitojo paskaitų ciklo tautiniais klausimais.

— B. Bučinskas, verslininkas, neseniai išvykęs į JAV, šio mis dienomis vėl grįžo keliai mėnesių į Paryžių.

— „Atelides“ Draugovės Paryžiuje paskutiniame susirinkime kun. dr. F. Juzevičius skaitė paskaitą „Ateitininkų uždaviniai tremtyje“.

80 policininkų gaudė jaunuolių

Pačiame Chicago miesto centre vienas jaunuolis nusikaltęs vairavimo taisyklėms ir policijos automobilio vejamas bandė pabėgti. Savo sena mašina jis atsitrenkė į du taksiu. Susitelkę net arti 80 policininkų jo gaudyti, tačiau jaunuolis, palikęs savo mašiną, vienais šalutiniiais laiptais pakopė vieno namo viršun, pabėgo stogu, įlindo į YMCA pastatą ir dingo po ličijai. Nors besivydama policija ir buvo paleidusi keletą šūvių, jaunuolis šiuo kartu ištrūko. Tačiau iš automobilio numerio susekta, kad tai būta Pauliaus Fugate, kurs jau anksčiau buvo areštuotas kaip pabėgęs iš pataisos namų.

Namų savininkai pas gubernatorių

Apie 80 namų savininkų, kaip delegatai visų Chicago namų savininkų, aplankė Illinois gubernatorių Stratton prašydami, kad būtų nuimtos nuomų kontrolės. Vienai delegacijos daliai vadovavo W. Bradna, kurs yra pirmininkas namų savininkų sąjungos. Kitai grupei vadovavo Mrs. E. Mollahan, kurs yra izdo sekretorė kitos namų savininkų sąjungos (National Home and Property Owners. Foundation), turinčios 10,000 narių. Gubernatorius pažadėjo atkreipti dėmesį į jų prašymus. Be kit ko jis pasakė, kad šiuo metu svarstoma pakeisti dabartinius nuomininkų išskilimo įstatymus ir gal būtų — leisti referendumu keliu pasisakyti apie nuomų kontrolę.

Užtaisyta dvynuko galva

Gyvam išlikusiam Brodie dvynukui Neurochirurginiame Institute Chicagoje padaryta operacija, oda apdengiant jo buvusias atviras smegenis. Kaip žinome, jis buvo galva suaugęs su broliuku, kurs po operacijos neišliko. Dabar šio gyvu išlikusio padėtis saugausnė, nes oda apraustu atvirą smegenų dalį sumažėjo pavojus užsikrėsti.

Centras kovai su vėžiu

Prie Chicago Universiteto šį šeštadienį atidaromas naujas kovai su vėžiu skyrius — Argonne Cancer Research Hospital, kur dviejų milijonų voltų Rentgeno spinduliai (X-ray) bus gydomi vėžio ir kiti skauduliais. Universiteto ligoninė kainuoja \$4,200,000. Prie naujų vėžio gydymo įtaisų dirba technikė Elena Malevitis.

Auga priemiesčiai

Chicago priemiesčiai smarčiai auga ir juose kuriasi nauji prekybos centrai. Marshall Field bendrovė turėdama tai galvoje yra pasiryžusi atidaryti naują savo padalinį Skokie miestelyje, į tą reikalą investuodama \$20 milijonų.

Išmetė veteraną

Invalidu likęs karo veteranas Paul Peters buvo išmestas iš buto į gatvę su visa šeima ir su visa savo manta. Jis turi žmoną, tris vaikus, o jų pajamos — \$18.90 per mėnesį.

Įkliuvo

The Arctic Ice Cream Co. Chicagoje patraukta atsakomybėn už vengimą mokėti valstybinius mokesčius.

Keičiasi pareigūnai

Valstybės prokuroro įstaigoje atsisakė nuo pareigų penki tarnautojai, pasiryžę pereiti į advokatūrą.

KAS, KĄ IR KUR

— Visi kviečiami į šaunią vakarienę. Sekmadienį, kovo 15 d., 6 val. vak. Marquette Parko parapijos salėje įvyks šauni didelė vakarienė tos parapijos Tėvų Marijonų Bendradarbių 5-to skyriaus. Valdyba ir narės labai rūpinasi visus svečius gražiai pavaišinti. Programoje dalyvauja Sylvia Skelly, Suvalkiečių Moterų choras ir kt. Programą ves kun. Juozas Makaras. Į vakarienę žadėjo atsilankyti Tėvų Marijonų provincionas kun. Valentinas Atkočius, MIC. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti ir visų lauksime rytoj (kovo 15 d.) 6 val. Marquette Parko parapijos salėje.

Tą pačią dieną 2 val. p.p. TT. Marijonų Bendradarbių 5-to skyriaus susirinkimas bus parapijos salėje.

— Gildos metinis seimas įvyks gegužės 3 d., bet ne balandžio 26 d., kaip klaidingai buvo paskelbta. Seimo proga bus perkamos plytos Nekalto Prasidėjimo Seserų koplyčiai statyti (100 plytų kaštuoja \$9.00, 500 plytų — \$45.00, 1,000 plytų — \$90.00). Visi, kas gaus ar negaus pakvietimą į seimą atvykti, labai maloniai prašomi nors šimtą plytų supirkti.

Gildos valdyba

— Ukrainiečių Arts Club, Chicagoje, vienas iš vadovų, muz. Alex J. Zabrosky, kalbės šį vakarą per radijo stotį WO-PA 7 val. vakare apie „Dainavos“ meno ansamblį ir jo įvykstančią koncertą š. m. kovo mėn. 15 d. 4 val. p. p. Marijos Augst. mokyklos salėje.

— Sv. Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų 2 skyr. rengia „bingo“ kovo 29 d. 4 val. po pietų Mrs. A. Skrabutienės namuose, 2439 W. 45th Pl. Mrs. Skrabutienė ir rengėjos visus maloniai priims ir pavaišins.

— Parengimas. Sv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo Draugija rengia „bingo“ kovo 22 d. 2 val. p.p. Vyčių salėje 2453 W. 47 St. Bus gražių dovanų. Visi kviečiami.

— Nekalto Prasad. Seserų Gilda rengia „bingo“ balandžio 19d. 3 val. p.p. Vengeliaus salėje, 4500 So. Talman Ave. Bus gerų dovanų. Visi kviečiami.

— Balys Pakštas, žinomas tautinių instrumentų žinovas, dalyvaus „Dainavos“ ansamblio koncerto programoje š. m. kovo mėn. 15 d. grodamos tautinių instrumentų orkestre.

— Okininkų Sąjungos nariams ir bičiuliams. Žiauriai kaninama pavergetoje Tėvynėje mūsų tauta, o ypatingai didžios baudžios naikinami ūkininkai. Tos brolių kančios, o mūsų didžiausias noras grįžti į Tėvynę — įpareigoja mus visus kuo daugiausia dirbti, kad kanimieji būtų greičiau išlaisvinti. Mes tvirtai tikime, kad bus išlaisvinti, tai sugriautų ūkių atstatymui taip pat turime ruoštis.

Lietuvos Okininkų Sąjunga, dalyvaudama Lietuvos išlaisvinimo darbuose ir planavime dėl jos ūkių atstatymo, nori kiek galima daugiau įtraukti į šiuos darbus savo narių ir artimųjų. Dideles kliūtis sudaro tolimas vienu nuo kitų gyvenamųjų vietovių. Adresams pasikeitus, nutrūksta ir ryšiai. Lietuvos Okininkų Sąjungos Centro Valdyba šiuo kviečia atsiliepti savo narius bei kitus ūkininkus, agronomus, ekonomistus ir kt. prisijunčiant savo adresu Centro Valdybai šiuo adresu: Mr. J. Diamantis, 1530 So. Kenneth Ave., Chicago 23, Ill. Adresai tuojau reikalingi organizaciniais reikalais, ta prašome skubiai prisijusti.

L. U. S-gos CENTRO Valdyba

PAVASARIO ISPARDAVIMAS

LIETUVIŲ

PREKYBOS NAMUOSE

Sekmadieniais atidaryta nuo 10 val. ryto iki 5 val. vakaro

NESKAITOME JOKIŲ TAKSŲ

Jūsų pasitikėjimas mūsų įmone nebus apviltas

Už savo sunkiai uždirbtus pinigus Jūs pirksite mūsų įmonėje naujausių modelių pirmos rūšies prekes, be jokių sugadinimų, brokų. Mūsų prekyboje nėra nei vieno daikto, kuris būtų užsisenėjęs, sudulkėjęs ar ilgiau stovėjęs kaip du mėnesius nuo jo pagaminimo.

Mes prekiaujame tik naujomis 1953 metų modelių prekėmis.

MŪSŲ PREKYBOJE KAINOS BE UŽPRAŠYMO, čia Jūs pirksite visu trečdaliu pigiau negu kur kitur, ant visų prekių kainos sužymėtos. Parduodamų prekių kokybė garantuota.

1953 metų modelių minkšti baldai, Karpen, Flextile, International, Brandvein, Sleepmaker, Apolstery King.

Virimui porcelano pečiai: Crown, Magic - Chief, Maytag, Norge, Eagle ir t.t.

Saldytuvai: Westinghouse, Norge ir daug kitų, kaip Servel ir t.t.

Elektriniai dulkių siurbiai: Universal, Eureka, Hoover, Westinghouse.

TELEVIZIJOS APARATAI: Zenith, Sylvenia, Westinghouse ir daug kitų.

Jei Jūs dešimtyje prekių neradote sau tinkamų prekių, pas mus Jūs rasite tai ko seniai ieškote, už tikrai prieinamas kainas.

Už \$9.00 siūlomi 9x12 linoleum įvairių spalvų,

pas mus tik \$550

Už \$15.00 siūlomi matracai, visų dydžių pas mus tik \$950

Už \$39.00 parduodami spyruokliniai matracai pas mus tik \$2900

Už \$59.00 parduodami rašomieji stalai, priedo kėdė ir lempa tik \$3995

Už \$129.00 parduodamos skalbiamos mašinos su aliuminum skalbtuvu \$8900

Už \$69.00 parduodami 5 dalių chromo virtuvei stalai pas mus \$4900

Už \$199.00 parduodami maži šaldytuvai pas mus be užprašymo tikrai \$14900

Už \$99.00 siūlomi kaip specialus bargen porc. virimui pečiai \$6900

Už \$149.00 parduodami 36 inch. porcelano virimui pečiai tikrai \$9900

Už \$99.00 siūlomos sofos nakčiai lovos įvairių spalvų tikrai \$6900

Už \$250.00 siūlomi 2 dalių svečių kambario baldai pas mus tik \$19900

Už \$250.00 siūlomi miegamo kambario baldai 3 dalių tikrai \$16900

Už 129.00 parduodami vilnoniai kilimai įvairių spalvų, 9x12 tikrai \$6900

Už \$39.00 siūlomos vaikams lovutės, beržo ar klevo medžio tik \$2900

Už \$39.00 parduodami vaikams vežimėliai įvairių spalvų tikrai \$2900

Už \$39.00 parduodamos knygomis spintos su stiklo durimis pas mus \$2900

Už \$19.00 siūlomos metalinės lovos visų dydžių pas mus tik \$900

Vilnoniai grindims takai įvairių spalvų 27 inch pločio už yardą \$295

Rašomos mašinėlės su lietuvišku šriftu, radio aparatai, elektriniai garo prosai tikrai po .. \$1295

Visas prekes pristatome iki 150 mylių už Chicago be primokėjimo.

VISKAS LENGVAIS ISMOKEJIMAIS BE NUOSIMCŲ

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Furniture Center Inc.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 South Halsted Street

Telef. Victory 2-4226

Prekyba atidaryta: Pirmadieniais — ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vakaro, sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 5 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.